

ARA

ORGAN CENTRAL DE FRONT NACIONAL DE CATALUNYA

PER UNS PAÏSOS CATALANS INDEPENDENTS I SOCIALISTES

SEGONA ÈPOCA Nº 2 FEBRER 1975

L'esforç desesperat del règim per sobreviure

«APERTURA» I «ASOCIACIONES»

L'Estatut jurídic del dret d'associació política, aprovat el 16 de desembre últim, té dos antecedents: el primer data del juny de 1969, presentat pel qui aleshores era Secretario General del Movimiento, José Solís Ruiz, i l'altre, presentat pel seu successor Torcuato Fernández Miranda, és del maig de 1970.

Tots tres projectes es distingeixen pel seu caràcter fortament restrictiu i tutelar del dret d'associació, Tots tres revelen l'intent d'inserir, d'alguna manera, el Movimiento en l'opinió pública, o, dit en altres termes, d'interessar la participació de l'opinió pública en el Movimiento.

En realitat, l'intent apunta a trencar l'aïllament creixent del règim en relació a la societat real que l'any 1969 ja va demostrar el seu interès pels plantejaments de l'oposició a nivell de l'Estat espanyol, i especialment al Principat de Catalunya, postulant la necessitat d'una ruptura democràtica com una alternativa vàlida, l'única vàlida, al sistema franquista i als intents de perpetuar-lo un cop mort el dictador.

No es tracta, doncs, ni en l'Estatut actual ni en els dos intents anteriors, de cap iniciativa autènticament obertuïsta del règim, ans al contrari, d'una conseqüència de l'incontenible moviment social que s'ha manifestat de maneres ben diverses: l'existència d'una oposició política, clandestina però real i manifesta, amb la seva alternati-

Contingut:

→ ajut al partit: 10 ptes.

va democràtica concreta; la forta pressió reivindicativa del món obrer; les demandes de drets humans bàsics formulades per jerarquies de l'Església, ben moderades si es vol, però molt concretes -drets de reunió i d'associació-; les exigències de racionalitat econòmica urgides per bona part de la burgesia empresarial; les demandes de democratització sorgides des dels col·legis professionals; la indocilitat de bona part de la premsa -que és propietat, convé remarcar-ho, de la burgesia-; el clam universal contra l'encariment del cost de la vida, contra la insuficiència i la ineficàcia dels serveis públics i dels equipaments col·lectius, contra la corrupció de les administracions a tots els nivells, etc.

* * *

A desgrat de la realitat social ben ostensiblement manifestada, els dos intents anteriors van morir ofegats a l'ou. El règim es mostrava inquiet pel tomb que anava fent la societat, però encara no se n'havia alarmat. La "cosa" potser encara podia continuar, posant-hi uns certs pedaços, confiant en uns certs "miracles" operats per les remeses de diners dels treballadors emigrats i pels ingressos del turisme, que encara podien permetre un augment de la renda per càpita, d'efectes aquietadors i conformistes, i que possibilitava al sistema de continuar ocultant la seva inadequació total a les exigències incontenibles de la societat real.

La situació es trenca amb la mort de Carrero Blanco per l'acció d'ETA, ocorreguda en un moment en què, a més, la degradació del règim s'accelera a causa de la crisi econòmica creixent. Si ja no tenia respostes vàlides contra la crisi econòmica, el desembre del 1973 i els mesos subsegüents el règim demostrà que no en tingué ni tan solament contra la desorientació produïda a les esferes oficials per la desaparició del cap del govern. La terrible repressió esperada i fins i tot anunciada per certs sectors ultres no es produeix; tot al contrari, el règim contesta amb el discurs d'"obertura" del 12 de febrer, pronunciat per Arias Navarro. Ostensiblement, el règim "cedeix".

El que de fet passa és que el règim va a remolc dels fets, i tant com tranquil·litzar l'opinió -durant 1974 el corrent d'hostilitat a la dictadura va en augment i assoleix límits insospitats-, intenta tranquil·litzar-se ell mateix. Els ultres criden molt però perden pes. El règim es veu desbordat per tots cantons, i el Cap de l'Estat, ja prou minvat, no encerta a practicar una composició arbitrista del govern. De fet, ha esgotat els recanvis vàlids, i l'aventura d'un govern extremament reaccionari resultaria perillosa per a la seva pròpia existència, ja que es podria produir un rebuig general que podria afectar sectors fins a la data considerats addictes al sistema: què faria, per exemple, l'Exèrcit?

* * *

Les flamants bases per a l'Estatut jurídic del dret d'associació han de contemplar-se dins el context descrit per poder-ne entendre el sentit, l'abast i els límits. El règim va a remolc de la situació i es llança, malgrat les protestes sorgides al si de l'organisme que l'ha aprovat, el Consejo Nacional del Movimiento, a l'intent desesperat de sobreviure a través de les associacions d'acció política.

L'intent resulta obligat, majorment encara si tenim en compte la confusió i l'alarma produïdes per la malaltia del dictador el mes de juliol últim. Les esferes del poder es mostren travessades per l'onada de confusió i de pànic que produeix l'orfenesa. L'espectacle ofert pel nucli immediatament vinculat al Cap de l'Estat és inenarrable, i la manca de seriositat causa una fonda decepció, no ja als estranys, ans encara als propis.

La situació, molt agreujada per la crisi econòmica, exigeix un desplegament d'idees oberturistes. És l'única sortida per intentar la supervivència. Així, a marxes forçades, és aprovat l'Estatut de l'associacionisme polític. Cal córrer el risc de l'aventura que, tot i el seu caràcter grotescament restrictiu vista des de l'oposició democràtica, no se sap, vista amb l'òptica de la clientela del règim, on pot conduir.

* * *

Evidentment l'intent, sorgit dels nuclis immobilistes, ha fet tard. L'intent va precedit d'un altre moviment associacionista que s'estén a tot el cos social, el qual avui ja es pot considerar manifestament oposat a la continuació del règim. Els reagrupaments de forces polítiques que genèricament podem considerar d'oposició s'acceleren d'ençà de la malaltia de Franco. Les lluites obreres no es limiten a expressar reivindicacions específiques, i cada cop més es presenten informades per l'exigència de reclamar la representativitat dels elegits per les assemblees obreres enfront de l'organització sindical verticalista. Els intents d'associació, fins i tot els que es disposen a entrar en el joc "oberturista" inscrivint-se oficialment, porten una càrrega

UN FEBRER "DUR": NOVA ESCALADA REPRESSIVA?

Les declaracions del ministre d'Informació, Herrera Tejedor, a la roda de premsa que va seguir el Consell de Ministres del 7 de febrer, en el sentit que "el bobierno es consciente de que está siendo sometido a un reto de carácter subversivo" i que "disponemos de medios suficientes para dar la adecuada y prudente respuesta", no han tardat a concretar-se en fets específics de repressió. Poc abans d'aquestes declaracions, un gran nombre de capellans de Pamplona eren fortament multats, per l'homilia col·lectiva que havien redactat i predicat a les esglésies en relació a la situació laboral. Poc després, la repressió queia sobre els actors en vaga, vuit dels quals eren detinguts i també multats amb fortes quantitats (500.000 ptes. en diversos casos). I, encara, havia de produir-se el tancament de diverses facultats universitàries, de les quals les de la Universitat de Valladolid ho han estat fins al curs que ve, i les afirmacions del ministre d'Educació, Martínez Esteruelas, anunciant que mantindrien a peu i a cavall l'"ordre" a la Universitat. A Barcelona, mentrestant, la policia cometia novament una sèrie de tortures i brutalitats contra detinguts.

La clau de l'"aperturisme".

Si el febrer de l'any passat les declaracions "aperturistes" del president Arias podien haver fet pensar a algú en una certa obertura del règim (aviat, però, desmentida per l'assassinat de Salvador Puig Antich, el 2 de març), el febrer d'enguany s'ha vist caracteritzat pel que podríem començar a pensar que és l'inici d'una nova escalada repressiva, com a resposta al creixent moviment popular d'oposició a la dictadura i després d'uns mesos de desorientació i de vacil·lacions a les esferes del poder i d'accentuació de la crisi del règim a tots els nivells.

Optarà la dictadura per extremar la repressió? Els fets recents ens diuen que podria ben ser que sí. D'altra banda, això no fóra cap sorpresa per a ningú que no hagi perdut la referència de la veritable naturalesa feixista d'un règim →

"APERTURA" I "ASOCIACIONES" (acabament)

política que amenaça directament el Consejo Nacional del Movimiento, i per tant, les institucions mateixes del sistema.

Realment, l'intent del règim de sobreviure conservant en els aspectes fonamentals la línia immobilista actual del fals oberturisme, és inútil. Les úniques sortides possibles a la situació serien dues: o el règim es decidia per la solució ultra -solució momentània de supervivència de la qual fóra impensable la perduració en cap futur previsible-, o bé -solució fantàstica i absolutament fora de tota previsió seriosa i intel·ligible- plegava i retornava les llibertats al poble.

El poble, però, fa temps que l'ha escollida, la sortida, i associat dins la lluita antifeixista, ha formulat molt clarament la seva alternativa democràtica a la dictadura, alternativa que comporta el restabliment de les llibertats democràtiques i nacionals. Aquesta és la veritable llei d'associació.

UN FEBRER "DUR"...
(acabament)

que als últims temps, per intentar aturar o retardar la seva degradació, s'ha vist en la contradicció d'haver de postular obertura dins el seu marc institucional caracteritzadament repressiu i antipopular.

L'aparició pública del president Arias anunciada per al dia 26 pot ser una oficialització d'aquesta nova escalada repressiva, o bé pot constituir una altra mascarada com la del 12 de febrer de l'any passat, amb la postulació demagògica, enmig d'un context de repressió brutal i sistemàtica, d'una obertura que, de la mà del règim, no pot arribar mai. Una obertura, en definitiva, que ja ningú no es pot creure, si és que mai algú havia estat tan ingenu de creure-se-la.■

TORTURES I BRUTALITATS DE LA POLICIA A BARCELONA

Un cop més cal fer una denúncia pública del tracte brutal i inqualificable que la policia dóna als detinguts. Últimament s'han produït diversos casos d'apallissaments salvatges i de tortures físiques i psicològiques. Específicament, per la gravetat que han revestit, cal denunciar dos casos.

Pere Mora Leon, acusat de pertànyer al Front d'Alliberament Català (FAC) i detingut a últims de gener amb dos companys més. A resultes de les pallisses i de les tortures a què el van sotmetre dintre la "Jefatura Superior de Policia" de Barcelona, els policies mateixos el van traslladar a la clínica del Dr. Puigvert,on encara està internat. Té lesions gravíssimes als ronyons, i blaus, cremades, talls i altres ferides per tot el cos. Sotmès al tractament del ronyó artificial, ha estat dotze dies en greu perill de mort.

Gonçal Lamela Caheiro, treballador de la factoria Miniwatt de Barcelona, detingut durant una vaga. A la "Jefatura" és brutalment apallissat. Com que l'interrogatori no satisfà la policia, és aconduït, amb un cotxe del "091", i en plena nit, al cementiri de Montjuïc. Allí el fan baixar, i amb les pistoles apuntant-li al cap,l'amenacen de mort. "¿Dónde quieres que te matemos? ¿Al pie del nicho de Puig Antich?" A punta de pistola l'obliguen a ficar-se en un nínxol buit, i li pregunten si s'hi està bé, si s'hi vol quedar per sempre. Quan en Gonçal Lamela passa pel jutjat de guàrdia i explica els fets al jutge, aquest el posa immediatament en llibertat.

LA VEU DE F.N.C. EN UN FRONT DE LLUITA: ELS «FULLS» DELS ESTUDIANTS

Els estudiants del nostre partit, constituïts en Secció d'Estudiants de F.N.C. després del primer Congrés, han començat la publicació d'un òrgan propi: "Fulls", del qual al moment de redactar aquesta nota han aparegut els dos primers números, corresponents, respectivament, al 14 i al 19 de febrer.

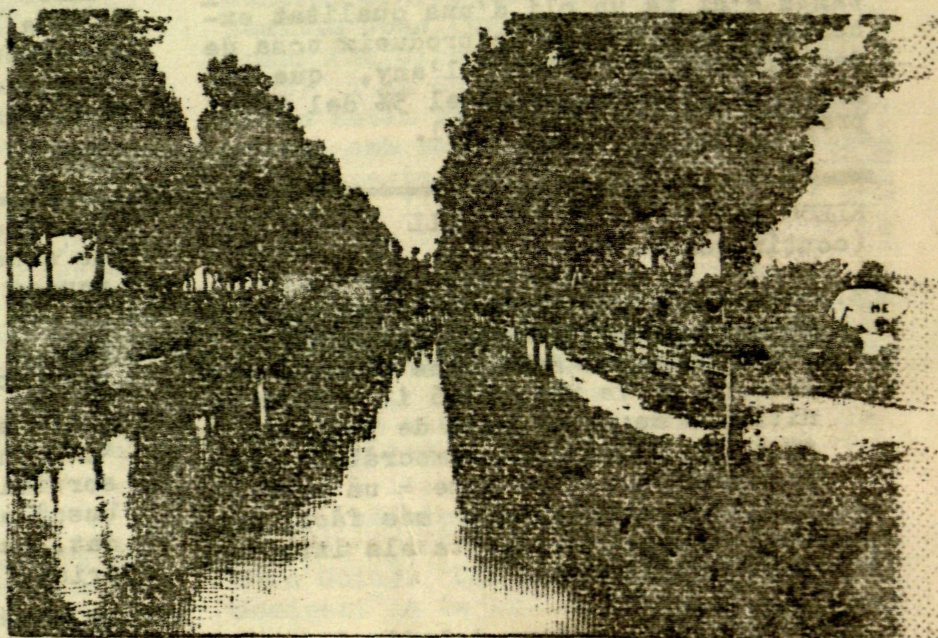
Els "Fulls" dels estudiants, la capçalera dels quals repeteix la de la publicació diària que l'estiu passat, i amb el mateix nom, va publicar a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada el nucli de militants de F.N.C. que hi assistiren, han de ser, són ja, un nou i important assoliment en l'etapa de post-Congrés, dintre la tasca d'adequació i d'inici de consolidació del nostre partit, en la via d'esdevenir un autèntic partit de masses i de combat.

Mirem com els estudiants mateixos, redactors i editors dels "Fulls" consideren que ha de ser la funció del seu òrgan (nota introductòria a "Fulls" nº 1):

"Amb aquest primer número dels FULLS la Secció d'Estudiants de F.N.C. inicia la publicació del que a partir d'ara serà el seu portaveu. Els FULLS, que constitueixen un assoliment més, centrat al nostre front de lluita concret, dins la tasca de consolidació de F.N.C. posterior al seu primer Congrés celebrat l'estiu passat, pretenen ser part important de la nostra contribució al moviment estudiantil, alhora que una eina de treball i de discussió entre els estudiants, en la lluita d'alliberament nacional i de classe dels Països Catalans. La periodicitat dels FULLS no és fixa, i dependrà de les necessitats reals, de les exigències concretes de cada moment i de les nostres pròpies possibilitats."

la democràcia dels cacics

eleccions al Canal d'Urgell

FITXA DEL CANAL

Derivat del riu Segre, neix a la comarca de la Noguera, aigües avall de Ponts, i s'estén cap al Sud amb curs irregular dibuixant un arc convex que aproximadament encercla el Pla d'Urgell, travessant l'Urgell, fins a tornar a desguassar al Segre, ja dins la comarca del Segrià. Té 144 Km. de llarg (la sèquia principal en té 158), un cabal teòric de 33 m3/segon (l'efectiu és de 21 m3/segon), i rega un total de 46.800 Ha., és a dir, gairebé tota l'extensió que domina. La propietat de les aigües és de les comunitats de cultivadors de la terra. Fou acabat de construir el 1865, però el seu cabal no ultrapassà els 10 m3/segon fins després del 1870. Des del 1932, un cop solucionades les dificultats de la seva construcció (obres com ara el túnel, de 4 Km., de la serra de Montclar, etc.) així com les de distribució dels regatges, arriba a regar (juntament amb el seu Canal auxiliar, paral·lel i d'uns 77 Km. de longitud) unes 70.000 Ha. Aquests regatges han transformat l'aspecte econòmic i humà de la riba esquerra del Segre, i han convertit les poblacions en importants centres agrícoles. Els conreus principals són de cereals i de farratges.

Després de cent anys d'explotació privada per part de la Companyia Canal, teníem l'esperança que, en passar el Canal a propietat dels pagesos, el seu ús respondria als interessos de les 22 comunitats. (Hi ha 20 comunitats de regants, més una de recursos industrials i una altra de necessitats d'abastiment d'aigua potable formada pels alcaldes de tots els pobles que fan servir l'aigua del Canal per beure.) Però no ha estat així, i el que passa en realitat és que els pagesos ens veiem manipulats pels interessos d'uns cacics. Això s'ha vist clar a les últimes eleccions. Vegeune si no la història.

El sistema d'eleccions del Canal funciona d'aquesta manera: Els components de cada comunitat elegeixen el seu president, els presidents de les comunitats elegeixen el president del Canal, i aquest nomena la Junta Rectora. En aquest sistema hi ha diversos punts antidemocràtics, entre els quals els següents:

1. Manca total d'informació als pagesos de la gestió del Canal. Això provoca que hi hagi un gran desinterès i que quasi ningú no vagi a votar el president de la pròpia comunitat.

2. Sistema indirecte d'elegir el president general. Naturalment, això es presta a tota classe de martingales.

→

l'oli de les garrigues

És un fet ben conegut que a la comarca de les Garrigues i als seus voltants s'hi fa un oli d'una qualitat excel·lent. Les Garrigues produeix cosa de deu milions de quilos a l'any, que representa aproximadament el 3% del total produït a l'Estat espanyol.

Encara que la qualitat d'aquest oli és molt superior a la del de la resta de l'Estat espanyol, el seu cost de producció és molt més elevat. Per exemple, el cost de collir les olives és unes quatre vegades superior al de les

→

ELECCIONS AL CANAL D'URGELL
(continuació)

3. Principi d'una hectàrea = un vot, totalment reaccionari, que afavoreix els interessos dels grans propietaris enfront de la dispersió i la desorganització de la majoria de petits propietaris. La forma democràtica real hauria de ser: un home = un vot, ja que així seria molt més fàcil que quedessin salvaguardats els interessos de la majoria.

Davant les eleccions del dia 5 de febrer, un grup de presidents de comunitats secundats per certs sectors del poble, van treballar per una candidatura que s'oposés a la del president actual, el feixista Solans. Aquesta candidatura va aconseguir el compromís de diversos presidents de comunitats, amb els quals obtenia la majoria (majoria d'hectàrees).

Assabentat d'això, en Solans (que és un metge sobre el qual els de Juneda tenen molt a dir) va fer una sèrie de maniobres entre les quals en destaquem dues:

El dissabte dia 1, en Solans, l'Igròs (advocat del Canal) i la Junta Rectora van a anar a veure el governador civil Breva (representant de l'ocupació espanyola). A resultes d'aquesta entrevista es va retirar en Nart, candidat del grup de l'oposició. En Joaquim Viola Sauret, pertanyent al mateix clan polític que en Solans, va anar a veure l'advocat Garreta -president de la Comunitat de Montgai, de més de 6.000 hectàrees-, el qual en principi estava per la candidatura d'oposició a en Solans, i va fer-li canviar d'opinió. El dia de les eleccions va dir que no es podia negar a la pressió d'en Viola perquè hi estava en deute (cal dir que en Garreta és un dels peixos grossos de la fàbrica de conserves SAFYC). Juntament amb aquest el president de la comunitat núm. 20, en Sandiumenge (que se suposa lligat a en Garreta), retirà la seva postura contrària a en Solans.

Com a resultat de totes les maniobres tothom estava segur que en Solans sortiria reelegit. Amb tot, l'oposició buscà al darrer moment un altre candidat, encara que sabien d'entrada que perdrien; aquest va ser en Raimon Ferrer.

Les eleccions van tenir lloc en un clima de tensió. Per primer cop les van fer sense urnes ni paperetes: foren orals. Així podien coaccionar i posar en evidència els opositors. Com a conseqüència de fer les eleccions d'aquesta manera antidemocràtica i violenta, dos presidents més es passaren a la banda del feixista. Aquests foren: Sesé, president de la comunitat de recursos industrials, i Sanfeliu, president de la comunitat de Bellpuig. Finalment, ja quasi no cal dir-ho, en Solans guanyà les eleccions, la qual cosa representa la continuació d'una política totalment caciquista que es concreta, entre altres coses, en el repartiment de l'aigua afavorint descaradament la camarilla del president feixista, i també en la promoció d'obres que són pagades pel poble i només interessen pràcticament la dita camarilla i les companyies hidroelèctriques, propietat del gran capital monopolista.

Molts pagesos, tot això ni ho han arribat a saber. Cal que ens organitzem tots i que participem a la lluita per posar el Canal al servei del poble. És una tasca que no podem defugir, perquè ens afecta a tots. No podem permetre que hi hagi uns senyors que manipulin el que és nostre en funció del seu propi profit.

D.U.

comarques productores andaluses, perquè les olives d'aquí, dites "arbequines", són molt més petites i els arbres en tenen menys; només cal dir que aquí les cullen amb grapes els pagesos enfilats dalt els bancs, mentre que allí les cullen amb vares. Si un home aquí cull un parell de sacs diaris, allí en cull vuit. La poda a les terres andaluses és també més barata, ja que els arbres s'hi desenrotllen molt més de pressa. Aquí cal una forma de cultiu diferent, que encareix el cost (a molts llocs les arrels surten per damunt de flor de terra). Els impostos que paguen els pagesos d'aquí són molt més quantiosos que els que paguen els latifundistes olivarers. Etcètera.

L'oli de les Garrigues, utilitzat des de sempre només per a millorar altres olis, sempre s'ha exportat quasi exclusivament a Itàlia, país que sempre l'ha pagat a preus superiors. Enguany abans de començar a aixafar les olives ja hi havia ofertes italianes de 150 pessetes el quilo. Però l'Estat espanyol ha prohibit l'exportació lliure d'oli, i només en deixa exportar deu milions de quilos repartits uniformement per tot el territori de l'Estat, la qual cosa vol dir que les Garrigues només en podran exportar 0,2 milions de quilos, dels 10 milions que se n'hi han produït.

Fontana Codina, quan era ministre de Comerç, es va vendre 400 milions de quilos d'oli que hi havia guardats als dipòsits de la C.A.T. Això explica, en part, que havent estat sempre l'Estat espanyol exportador d'oli, l'any passat, a causa d'una collita deficient, se n'hagués d'importar. L'oli de la C.A.T., el que es va polir el ministre, havia estat comprat als pagesos a preu d'intervenció; les condicions de venda no les sabem, però és prou sabut que l'operació va engreixar molts peixos grossos, entre els quals alguns membres de la família Franco. Als pagesos de les Garrigues, de fet, no ens va sorprendre gens l'assumpte REACE.

El preu actual del mercat interior, que oscil·la entre les 80 i les 100 ptes. el quilo, és ruïnós per als pagesos, els quals, senzillament, no cobreixen les despeses. Això, ajuntat al fet que enguany el preu de l'ametlla (l'altra producció important de la comarca) ha caigut a la meitat del de l'any passat, col·loca els pagesos de les Garrigues en una situació desesperada, al límit insostenible d'una situació que ja era crítica des de feia temps.

Aquesta operació de no deixar exportar l'oli respon als interessos d'uns quants senyors agrupats en un monopoli que controla la Unió Exportadora. A nivell de l'Estat espanyol, en l'exportació d'oli intervenen els dos elements següents: els particulars (monopolis) i les UTECO (Unió Territorial de Cooperatives). De les UTECO n'hi ha de dues classes: la de les Garrigues, formada per cooperatives de petits propietaris i que respon realment als interessos del poble, i la resta, que correspon a la zona del sud i del centre de l'Estat espanyol, i que estan al servei dels latifundistes, amos i senyors de la terra i dels homes que la treballen.

Aquí els particulars, és a dir els monopolistes, estan agrupats en la companyia ACACESA (Aceites Catalanes del Centro, S.A.); els principals són: la família Coss (provinent de Reus), en Palomer (de Girona), en Cortada (de Barcelona) i en Guiu (de Lleida), tots els quals estan vinculats a un grup monopolista amb seu a Toledo. És principalment aquesta gent qui s'oposa a l'exportació de l'oli de les Garrigues, i això per un fet ben clar: enguany ja no n'han pogut controlar la producció, ja que en un 85% ha estat regulada per la UTECO. A la reunió decisòria que va tenir a Madrid la Junta Reguladora de Exportación, tots aquests cacics, secundats pels altres latifundistes de la resta de l'Estat, es van oposar furibundament a l'exportació de l'oli de la comarca, adduint que "l'oli de les Garrigues és igual que els altres" (paraules d'en Guiu). Cal remarcar que fins ara, dominant la major part de la producció de la comarca, aquesta gent havien comercialitzat aquest oli amb Itàlia, amb un resultat extremament lucratiu que no s'amagà en Coss en unes declaracions al "Diario Español" de Tarragona, on deia: "Me he cansado de ganar millones".

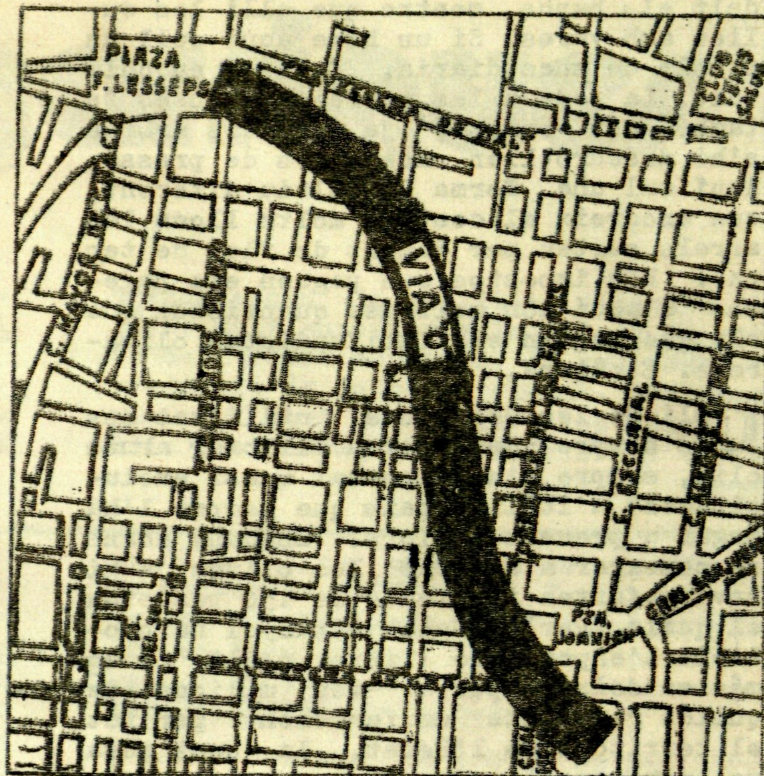
Aquest grup monopolista, davant la impossibilitat de controlar l'oli i de treure sucosos beneficis a les espatlles dels pagesos, van per destruir la unitat de les cooperatives de les Garrigues agrupades dins la UTECO. Vegem, a tall d'exemple, una sola de les seves maniobres: Han fet ofertes a les tres úniques cooperatives que no són dins la UTECO, de pagar l'oli una pesseta/litre més que el preu que pagui la UTECO. Si això a la curta els representa una pèrdua, a la llarga, si aconsegueixen de trencar la unitat dels pagesos (és a dir, si provoquen la destrucció de la UTECO), els representarà, per contra, un benefici incalculable, perquè tindran les mans lliures per explotar-nos.

Els pagesos ens hem de defensar nosaltres mateixos. Pels interessos dels monopolistes, dels latifundistes i dels xupadors dels ministeris, ja vetlla el govern. A nosaltres ens pertoca denunciar l'explotació a què estem sotmesos, i lluitar-hi en contra.■

E.G.

CRÒNICA DE GRÀCIA

NO A LA VIA «O»

Vet aquí l'amenaça d'un dels més greus atemptats, potser el més greu, dels que han estat comesos o són en projecte de ser comesos contra la ciutat de Barcelona: la Via "O", autopista urbana que enllaçaria la Plaça Joanic amb la Plaça Lesseps, travessant tot el barri de Gràcia.

La construcció d'aquesta avinguda suposaria l'enderrocament de gran nombre d'edificis que comprenen 800 habitatges i 2.000 locals comercials, i afectaria un total de 25.000 veïns de Gràcia (prop del 30% dels habitants del barri).

Es tracta d'un projecte antic, que té l'origen en un primer projecte del 1917. Figurà al vell Pla Comarcal, i l'Ajuntament el va desestimar el 1963. Més tard, i amb intermitàncies, va anar sortint a la llum la possibilitat de tornar a incorporar-l'hi, per bé que en cap moment no n'hi va haver cap confirmació oficial. Finalment, la Revisió del Pla Comarcal feta l'any passat, el tornava a incorporar.

Per què, això? És ben senzill: perquè la construcció de la Via "O" afavoreix en gran manera els interessos de l'alcalde Masó (que és qui ha fet incorporar altre cop el projecte a la Revisió del Pla Comarcal) i dels sectors econòmics de capital monopolista o quasi monopolista que ell representa. Vegem com va la cosa.

La funció principal de la Via "O" seria la d'aconduir el trànsit d'automòbils des d'un sector important de la ciutat com són els barris adjacents al Passeig de Sant Joan, fins a l'inici de la via d'accés al túnel central del Tibidabo (que ha de ser l'actual Avinguda de l'Hospital Militar).

Per altra banda, tenim que en Masó és un home fort a TABASA, l'empresa concessionària de la construcció dels túnels del Tibidabo i de la qual l'actual alcalde barceloní va ser president del Consell d'Administració fins al seu nomenament com a cap del Municipi.

Tenint en compte aquests dos fets, la relació entre els interessos econòmics d'en Masó (i de qui ell té al darrera) i la construcció de la Via "O" no pot ser més clara.

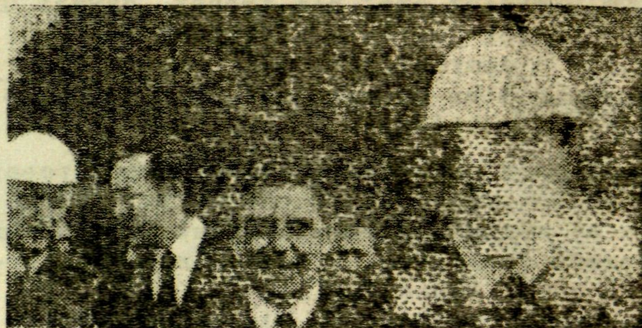
Contra la Via "O" els veïns de Gràcia hem iniciat una campanya d'explicació, de conscienciació i de mobilització per fer impossible que el projecte vagi endavant. Són els interessos populars enfrontats als interessos del gran capital representat per l'alcalde i pels sectors econòmics que incideixen a l'empresa TABASA (vegeu el quadre "Els homes de TABASA").

Per als amos del diner la Via "O" representa un negoci altament rendable, mentre que per a la ciutat significa la →

destrucció material de l'equilibri urbanístic i humà d'un barri, la marxa inexorable del seu barri de milers i milers de persones, la consagració, un cop més, del transport privat i el menyspreu del transport collectiu.

La lluita popular contra la destrucció urbanística en profit dels interessos privats dels capitalistes i en detriment dels interessos de la majoria, ja té, a Gràcia, un precedent important, que s'ha saldat, almenys per ara, amb la victòria ciutadana: l'intent de l'Ajuntament, als últims temps del mandat d'en Porcioles, de construir un pas elevat del I Cinturó de Ronda a la Plaça Lesseps.

La lluita d'oposició a la Via "O", doncs, ha començat, i es presenta com una fita a aconseguir per una acció popular vigorosa i decidida. I en aquest cas, com en el del pas elevat de Lesseps, la protesta i la mobilització no s'han de reduir estrictament afectats, o als veïns del barri: ha de ser el clam de tota la ciutat contra les manipulacions vergonyants i barroeres dels grans capitalistes que, servint-se d'un Ajuntament titella i avalats per un règim feixista que ells mateixos van crear i encara sostenen, creuen ser-ne els amos, mentre que l'únic que realment en són és una sangonera parasitària i corrupta.■

L'alcalde Masó en una visita a les obres de construcció dels túnels.

I.G.

ELS HOMES DE TABASA

Heus aquí quins són els homes més significatius del Consell d'Administració de TABASA, i alguns dels interessos a què responen:

- E. MASÓ VÁZQUEZ. Alcalde de Barcelona. Va ser president de TABASA fins que el van nomenar alcalde, l'11 de maig de 1973. Executiu important de l'empresa, ara es dedica, des de l'alcaldia (recordem el gran poder, definitiu en última instància, que té l'alcalde sobre les decisions municipals dins el sistema franquista), a afavorir els interessos de TABASA. És president del Consorci dels Túnels del Tibidabo, organisme públic en el qual l'Ajuntament de Barcelona domina, amb el 73% del capital, i que va donar precisament a TABASA la concessió per a la construcció dels túnels. Masó, a més, està molt vinculat (en va ser president del Consell d'Administració) a Infraestructuras, S.A. (capital de Liga Financiera, on dominen tres grans accionistes: la família Rockefeller, Banca Catalana i Banc Industrial de Catalunya). És vicepresident del Banc Industrial de Catalunya (banc industrial de Banca Catalana i del qual Masó domina el paquet d'accions més important), president de Kolster Ibérica, d'Emerson Electrónica, de la Compañía Electrónica de Comunicaciones, de Bedaux Española, de Técnicas del Clima, d'Airbus Industries, de Construcciones Aeronáuticas, S.A., i conseller d'Europlane Ltd. i de diverses altres empreses.
- J.M. FERRER ESCOFET. President d'Alcoholes Antich, d'E.F. Escofet (una de les empreses promotores del Pla de la Ribera), i conseller de Bankunion.
- A. LLEÓ DE LA VIÑA. Representant de Bankunion, propietari de COMYLSA (constructora de gran part de les obres de TABASA), vicepresident de SABA (la més gran empresa concessionària d'aparcaments subterranis a la ciutat).
- A. LÓPEZ RODÓ. Germà de l'ex-ministre i estretament vinculat al Banc Atlàntic, del qual el seu cunyat, C. Molins, és president. Membre de l'Opus Dei.
- C. FERRER SALAT. President del Banc d'Europa, conseller del Banc Industrial de Catalunya, propietari de Laboratorios Ferrer, S.A., accionista a EYSSA.
- L. GASCÓN FERNÁNDEZ. Home decisiu al Banc d'Expansió Comercial, absorbit per Banca Catalana.
- NARCÍS ANDREU. Director financer d'Autopistas, S.A., empresa estretament vinculada al Banc Atlàntic i a Banca Catalana.
- MANUEL LORING. President d'Autopistas, S.A., representant de Liga Financiera.

els excursionistes

LA VEU D'UN JOVE ESCOLTA

Últimament ens hem trobat davant un nou fet que ve a accentuar la repressió: l'aparició, o, més ben dit, la renovació d'un decret que pretén controlar les sortides a la muntanya.

Malgrat que encara no ha estat posat a la pràctica, aquest decret assegura al règim la possibilitat que, en un moment donat, ningú que surti d'excursió quedi sense vigilància.

De fet, el decret d'ara no fa altra cosa que actualitzar-ne un altre que va aparèixer als anys cinquanta. Els principals afectats, donada l'edat de les persones que sotmet a control -menors de 21 anys-, en són els escoltes.

El primer decret afectava, només, els escoltes no confessionals. L'Església institucional es trobava plenament al costat del franquisme, i no hi havia perill que les activitats que pogués dur a terme en el terreny de l'escoltisme contribuïssin a un augment de consciència política, i per tant, a augmentar l'oposició popular al règim.

No cal dir que la "O.J.E." comptava (i encara compta, és clar) amb el beneplàcit i la protecció del govern. Són famoses les "topades" entre ells i nosaltres, els estranys a aquesta organització militarista instrument del feixisme i alienadora de la persona humana, i la vista grossa que d'això feia el govern.

Però els escoltes no confessionals d'aquells anys ja no estaven disposats que se'ls tallés la llibertat d'organitzar-se i de sortir lliurement, i van ser moltes les queixes que es van produir en aquest sentit. Davant les protestes el règim, si bé no va reconèixer els moviments escoltes laics, sí que, almenys, els va haver de tolerar.

I arribem a avui. L'Església, si bé no gaire de manera oficial però sí per part de molts dels seus membres, es va allunyant del seu llarg "festeig" amb el franquisme. Al seu voltant s'agrupen amplis sectors de joves que organitzen sortides, acampades, colònies i tota mena d'activitats d'esplai. L'Església d'avui ja no és, per als joves, el gendarme del règim que generalment era als anys cinquanta, sinó que no és cap mena de gendarme, i en molts casos més aviat és al contrari. No és estrany, doncs, que la renovació d'aquest decret, diferentment del decret original, vagi, en bona part, orientat a controlar els joves que s'organitzen sota el seu aixopluc.

D'altra banda, un objectiu important del decret actual podria ser la intenció de fer-lo efectiu, com una arma

EXTRACTE DEL DECRET

Artículo 1º: Los Campamentos, Albergues, Centros de vacaciones y Colonias, así como las marchas de fin de semana o por etapas, tanto masculinas como femeninas, en las que participen menores de veintiún años en número superior a seis, y que no tengan carácter estrictamente familiar, quedarán sometidas a las normas del presente Decreto.

(...)

Artículo 3º: Las actividades enumeradas en el Artículo 1º serán dirigidas por personal que reúna condiciones de idoneidad que para cada tipo determine la Secretaría Nacional del Movimiento.

Las Delegaciones Nacionales de Juventud y de Sección Femenina organizarán anualmente cursos para la titulación a que se hace referencia en el párrafo anterior (...).

Artículo 4º: Para montar un Campamento, Albergue o Centro de vacaciones será necesario obtener la debida autorización del Gobernador de la provincia donde se pretenda establecer (...).

La solicitud debe incluir:

(...)

d) Número, sexo, edad media y profesión predominante de los asistentes a los Campamentos (...).

contra la repressió

SENSE CAP RESTRICCIÓ

PER PODER ANAR D'EXCURSIÓ

AL DECRET DIGUEM

NO

repressiva més, al País Basc. Les fugides dels militants d'ETA tenen lloc, generalment, per la muntanya, i ara el règim, amb el decret a la mà, pot retenir qualsevol grup que els sigui sospitós. De fet, ja tenim notícia d'algun cas, a Euzkadi, de grups tornats per la guàrdia civil a la població d'on provenien, per no complir amb els requisits del decret.

Davant aquesta nova institucionalització de la repressió, els principals afectats, que són els moviments excursionistes, han començat a donar resposta. El dia 28 de gener més de mil-cinc-cents companys vam manifestar la nostra protesta a la plaça de Sant Jaume de Barcelona.

Aquest nou atemptat a la llibertat no ha quedat sense una primera resposta. Deu ser per allò que qui ha sentit la llibertat té més forces per viure. Així, donces, un cop més, el règim, en intentar una mesura repressiva, el que ha fet és provocar un augment de consciència i de mobilització.

Artículo 5º: Para realizar una Marcha que dure más de 24 horas y que exija acampada, se presentará la solicitud en la que se hagan constar los mismos datos del artículo anterior, acompañada de descripción del itinerario que se seguirá y lugar donde se vaya a pernoctar.

(...)

Artículo 8º: (...) b) Cuidar que a los miembros participantes en tales actividades no se dé enseñanza ni se permitan prácticas contrarias a la Moral y buenas costumbres, ni a los Principios del Movimiento Nacional.

(...)

Artículo 10º: Para la concesión de las autorizaciones o licencias necesarias para organizar Albergues o Campamentos, los Gobernadores Civiles deberán recabar y obtener previamente informes circunstanciados de las respectivas Delegaciones Provinciales de la Juventud o de la Sección Femenina del Movimiento, según corresponda.

(...)

Así lo dispongo (...)

JUAN CARLOS, Príncipe de España.

("Boletín Oficial del Estado", nº 195, del 15-8-1974, págs. 16.893/94.)

BIBLIOGRAFIA

Catalunya sota el règim franquista

Volum 1

INFORME SOBRE LA PERSECUCIO DE LA LLENGUA I LA CULTURA DE CATALUNYA PEL RÈGIM DEL GENERAL FRANCO

EDICIONS CATALANES DE PARIS

CATALUNYA SOTA EL RÈGIM FRANQUISTA Volum 1

Edicions Catalanes de París, 1973.

El Prat de Llobregat: L'inspector del Ministerio de Educación y Ciencia prohibeix l'ensenyament normal del català.

Cornellà: L'inspector del Ministerio de Educación y Ciencia prohibeix l'ensenyament normal del català.

Barcelona: El "delegado gubernativo" prohibeix l'ús del català en una assemblea de l'Associació de veïns del Poble Sec.

Barcelona: El "delegado gubernativo" prohibeix l'ús del català en una assemblea de l'Associació de veïns Vila de Gràcia.

Barcelona: El "delegado gubernativo" prohibeix l'ús del català en una assemblea de pares d'alumnes de l'escola "Arrel".

Madrid: El Ministerio de Educación y Ciencia prepara un decret per a "regular" l'ensenyament del català.

Andorra: Al diari "Poble Andorrà" no li és permesa l'entrada i la venda pública a l'interior de l'Estat espanyol.

* * *

Durant les darreres setmanes hem presenciat com es produïen els fets que acabem de ressenyar. De fet, ja hi estem tan acostumats, a fets com aquests que vénen a engrandir la llarga llista de "favors" que el règim ha dispensat a la nostra cultura, que no presentarien cap novetat digna d'atenció especial si no fos perquè, en les circumstàncies actuals, són un bon indicador del que és capaç de donar-nos la tan esbombada "apertura".

No ens deixem engalipar. Encara que ara pengin la bandera catalana al palau de la Generalitat i en alguns Ajuntaments, el règim és el mateix de sempre. Del 1939 ençà, hi ha coses que han canviat -sobretot en aparença-, però ens cal tenir ben present que tots aquests canvis obeeixen sobretot a la necessitat del règim de portar a terme sobre la personalitat nacional catalana una política imperialista més intelligent, atesa la seva impopularitat, la irreductible resistència del poble i la necessitat que té -sobretot de cara a les relacions amb Europa- d'amagar la seva pròpia essència que és el feixisme.

L'essència feixista del règim és immutable, i per això, malgrat l'obertura amb què als últims temps intenta disfressar-se, "tot té un límit". No ha d'estranyar, doncs, la impassibilitat de l'Administració davant les "inspectorades", ni tampoc que, en vista de la volada que pren l'ensenyament de la llengua -promogut sempre per iniciativa no oficial-, el govern s'apressi a preparar un decret "regulador" -llegiu repressor- d'aquest ensenyament.

Dins aquest estat de coses, el llibre "Catalunya sota el règim franquista" resulta d'una oportunitat i d'una actualitat extraordinàries. Aquest volum, patrocinat per l'Institut Català d'Estudis Polítics i Socials, i que utilitza molt àmpliament documents publicats a la premsa i a la bibliografia franquista i textos de lleis, decrets i ordres de la dictadura, demostra, en primer lloc, que la qüestió catalana va ser una de les causes fonamentals de l'alçament feixista, el qual tenia com un dels objectius primordials la destrucció de la nostra personalitat nacional; i en segon lloc, deixa ben patent la ferotgia i la criminalitat amb què aquest intent de destrucció fou portat a terme.

El llibre, molt extens i ben documentat, és important i especialment recomanable. Els nostres militants us el poden facilitar, i també el trobareu a la venda a les llibreries catalanes de Perpinyà, Prada, el Portús i Andorra.